

duyduğu yeni eksperimentlər aparən, milli təhsil sisteminin bütün mərhələlərində yeni informasiya texnologiyalarına uyğunlaşma bilən, daim öz üzərində işləyib, təcrübəsini artıran peşəkar və təcrübəli tərbiyəçilərin əməyi sayəsində bu problemlər öz həllini tapacaq və məktəbəqədər təhsilin keyfiyyətinin yüksəlməsinə təkan verəcəkdir.

Rayçı: dos. L. Cəfərova

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. "Azərbaycan Respublikasında məktəbəqədər təhsilin yeniləşdirilməsi Proqramı (2007-2010-cu illər)". // "Azərbaycan müəllimi" qəzeti, 2007-ci il, 13 aprel.
2. Mehrabov A. Müasir təhsilin konseptual problemləri. Bakı: Mütərcim, 2010.
3. Kərimov Y. Təlim metodları. Bakı: "RS. Poligraf" MMC. 2007.
4. Первин Й. Первоначальная методика обучения информатики. М, 2005.
5. Əlizadə Ə. Yeni pedaqoji texnologiyalar: bəzi psixoloji və pedaqoji məsələlər // Kurikulum, 2008, №1.
6. Əliquliyev R., Əkbərova İ. Vikipediya. Bakı: İnformasiya Texnologiyaları, 2010.

К.Мамедова Использование компьютерных технологий в воспитании и обучении детей

Резюме

В статье анализируется возможная система организации дошкольного этапа обучения с применением компьютерных технологий. Основная идея заключается в гармоничном соединении современных технологий с традиционными средствами развития ребенка для формирования психических процессов, ведущих сфер личности, развития творческих способностей. Это новый подход к использованию ИКТ в работе с детьми, который позволяет сохранить целостность и уникальность отечественного дошкольного образования.

К.Маммадова Using Information Communication Technologies (ICT) in Preschool Education Summary

The article focuses on the discussion of a possible system of organizing preschool education by using computer technologies. The basic idea is the harmonic combination of traditional methods with modern computer technologies for the development of creative and mental abilities of children in early ages. This new approach using ICT in preschool education allows preserving the integrity and uniqueness of national education.

Hüseyn Əhmədov - 85

Fədakar tədqiqatçı, cəfəqəş alim

Nəcəf Nəcəfov

ADPU-nun Azərbaycan və dünya ədəbiyyatı tarixi kafedrasının dosenti, əməkdar müəllimi

Səxavət Ocıyev

Səmərqənd Dövlət Universitetinin professoru

Ömrünün 60 ilini elmə həsr edən, səmərəli və məhsuldar fəaliyyəti ilə, zəhmət və əziyyət ilə pedaqogika elmimizi zənginləşdirən, ona yeni çağlarlar əlavə edən akademik Hüseyn Mustafa oğlu Əhmədovun 85 yaşı tamam olur.

H.Əhmədov 1926-cı ilin iyul ayında Göyçə mahalının Töxlucə kəndində anadan olmuşdur. VII sinfi bitirdikdən sonra ehtiyaca görə oxuduğu məktəbdə ibtidai sinif müəllimi işləmişdir. Üç ildən sonra o, Gəncə Pedaqoji Texnikumuna daxil olmuş, 1947-ci ildə oram "əla" qiymətlərlə bitirərək, sənədlərini H.Zərdabi adına Gəncə (Kirovabad) Pedaqoji İnstitutuna vermiş, 1951-ci ildə ali təhsilini başa vurmuşdur. Gənc Hüseynin elm aləminə uğurlu yolu da bu vaxtdan başlanmışdır. O, 1952-ci ildən öz həyatını Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutu ilə bağlamışdır. 1955-ci ildə bu təhsil ocağında aspiranturamı, 1970-ci ildə isə doktoranturamı bitirmişdir. 1958-ci

ildə Zaqafqaziya üzrə ilk pedaqoji elmlər doktoru, professor Əhməd Seyidovun rəhbərliyi ilə namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək, pedaqoji elmlər namizədi adını almışdır. Elə ilk vaxtlardan tədqiqatlarının orijinallığı ilə seçilən gənc alim axtarışlarını davam etdirir, bir-birinin ardınca çoxlu məqalələri dərc olunur. 1972-ci ildə o akademik Mehdi Mehdişadovun məsləhəti ilə "XIX əsrdə Azərbaycanda məktəb təhsilinin inkişaf tarixi" mövzusunda dissertasiya müdafiə edir, 36 yaşında pedaqoji elmlər doktoru adını alır. Artıq təcrübəli tədqiqatçı kimi, XX əsrin 60-70-ci illərində görkəmli pedaqogika alimlərinin cərgəsinə qatılaraq, gərgin axtarışları, zəhmətsevərliyi, inadkarlığı ilə yeni-yeni kitablar, məqalələr çap etdirir.

Bir müddət ADPU-nun nəzdindəki orta məktəb direktorlarının ixtisasartırma fakültəsinin dekanı işləyən H.Əhmədov 1977-ci ildə burada "Ümumi pedaqogika" kafedrasına

müdir vəzifəsinə irəli çəkilir. Pedaqoji aləmdə öz dəsti-xətti ilə tanınan alim 1990-cı ildən SSRİ PEA-nın müxbir üzvü, 1999-cu ildən isə Rusiya Təhsil Akademiyasının əcnəbi üzvü seçilir.

Bələliklə, H.Əhmədov iyirminci əsrin II yarısında Azərbaycan pedaqogika elminin inkişafında, Azərbaycan xalqının pedaqoji fikir tarixinin öyrənilməsində, pedaqoji və elmi-pedaqoji kadr hazırlığında fəal iştirak edərək ictimaiyyət arasında böyük nüfuz qazanır. Azərbaycan maarifçiliyinin uzun əsrlik ideyaları öz müasirləri kimi onu da özünə cəlb edir. O, axtarıqlarında əsas üstünlüyü milli pedaqogikanın incilərinin üzə çıxarılmasına verir. Prof. Əhməd Seyidovun, akademik Heydər Hüseynovun bu sahədəki tədqiqatları onda yeni elmi fikirlər oyadır. Pedaqoji fikir tariximizin görkəmli nümayəndələri N.Tusi, M.Ş.Vazeh, A.Bakıxanov, M.F.Axundov, H.B.Zərdəbi, S.Ə.Şirvani, S.M.Qəni-zadə, A.O.Çernyayevski, N.Nərimanov, Ü.Hacıbəyli, R.B.Əfəndiyev, R.Əfəndizadə və başqalarının əsərlərindəki elmi-pedaqoji fikirlər, onu XX əsr pedaqogika elminin dərinliklərinə baş vurmağa, məktəb tarixi kimi əhəmiyyətli və vacib problemin tədqiqinə girişməyə sövq edir.

Tezliklə o, Azərbaycan məktəb və pedaqoji fikir tarixinin öyrənilməsi sahəsində səmərəli işlər görür, fundamental tədqiqat əsərləri yaradır. Onun etibarlı arxiv materialları və ilk mənbələr əsasında tərtib olunmuş "XIX əsr Azərbaycan məktəbi" kitabı uzun

illərin axtarıqlarının nəticəsidir. Azərbaycan xalq maarifi, məktəb təhsili və pedaqoji fikir tarixinin inkişaf yoluna həsr olunmuş bu kitab 1985-ci ildə, hələ SSRİ dövründə nəşr olunanda böyük maraqla qarşılanmışdır. Müəllif bu əsərdə XIX əsrdə Azərbaycanda meydana gələn, ilk maarifçilik ideyalarının daşıyıcısı olan dünyəvi məktəblər və mövcud mədrəsələr haqqında yığcam məlumatlar verir, onların tiplərinin məzmunu, təlim-tədris xüsusiyyətləri kimi səciyyəvi cəhətlərini elmi dəlillərlə şərh edərək, ümumiyyətlə, o dövrədeki təhsilin səviyyəsini və mənzərəsini açıqlayır, təhsillə əlaqədar dövlət siyasətinin, ictimai-pedaqoji fikrin mövqeyini aşkarlayır. Azərbaycanın Rusiyaya birləşdirilməsinin acı nəticələri fonunda o, Azərbaycan təhsilində mühüm mərhələ olan XIX-XX əsrlərdəki məktəb və təhsili vətəndaş yəngisi ilə pedaqoji ideyaların inkişafı ilə bağlayır. Bu tədqiqatlar bir də ona görə qiymətli idi ki, tədqiqatçı bu prosesdə Bakı, Sankt-Peterburq, Moskva, Tiflis, Həştərxan, Krım, İrəvan və digər şəhərlərin kitabxana və arxiv fondlarında yatıb qalan yüzlərlə sənəd və materialı, hesabatları, qəzet və jurnal dəstlərini bir-bir aradırmış, onların mahiyyətini təfəkkür süzgəcindən keçirərək, pedaqogika elminizin malı etmişdir.

Bircə faktı demək yerinə düşər ki, indiki şərəitdə mənfur qonşularımızın xəbis hərəkətləri nəticəsində bizim üçün qapıları bağlanmış Matenadaran kimi Şərq məxəzləri ilə zəngin olan

kitabxanadakı bir sıra qiymətli materiallar məhz H.Əhmədovun zəhməti ilə bu gün tədqiqat obyekti olmuşdur.

Milli-mənəvi dəyərlərin vurğunu olan alim yazılı və şifahi nümunələrində tez-tez eşidilən Azərbaycanın ikiyə parçalanması fikirlərinə bu kitabında bir qədər fərqli yanaşmışdır. Onun fikrincə, "XIX əsrin əvvəllərində çar imperiyası tərəfindən işğala məruz qalan Azərbaycan onun əliylə üç hissəyə parçalandı. Şimali Azərbaycan – indiki Azərbaycan Respublikası Rusiyanın tərkibinə daxil edildi. Cənubi Azərbaycan İranın tərkibində qaldı. Qərbi Azərbaycan isə, sonralar Erməni Vilayəti adlandırılan inzibati bölgəyə daxil edildi".

H.Əhmədov Azərbaycan ETPEİ tərəfindən hazırlanan və Moskvada nəşr olunan "Azərbaycan pedaqoji fikir antologiyası"nın da müəlliflərindən biridir. O, "SSRİ xalqlarının məktəb və pedaqoji fikir tarixinə dair öçerklər"in, "Pedaqogikaya giriş" dərəcəsinin ərsəyə gəlməsində də öz əməyini əsirgəməmişdir. Zəhmətkeş alim mikrofilmərin kompüter vasitəsilə kağıza köçürülməsini başa çatdırmaqla müasir pedaqogika elminə qiymətli hədiyyə bəxş etmişdir.

H.Əhmədov 500-dən artıq əsərin müəllifidir. Monoqrafiya, kitab, proqram, dərslik, dərəcə vasitə, irihəcmli məqalələr şəklində çap olunmuş bu əsərlərdəki ideyaların bir qismi Avropa, rus dillərində çap olunmuş pedaqoji fikirlərlə səsələnməkdədir. Təsədüfi deyildir ki, "Uşinski və Azərbay-

can" monoqrafiyası Azərbaycan və rus pedaqoji ictimaiyyəti tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. Onun əsərlərində Y.A.Komenski, S.Lokk, J.J.Russo, İ.H.Pestoletski, R.Ouen, K.D.Uşinski, A.S.Makarenko, N.K. Krupskaya və başqa Qərbi Avropa və rus klassiklərinin adı tez-tez çəkilir, onların irsinə istinad edilir, müvafiq şərhlər verilir. H.Əhmədov cəsarətli çıxışları ilə dünyanın bir sıra ölkələrində, yüksək tribunalarda da görünmüşdür. O, Moskva, Leningrad, Kiyyev, Rıqa, Daşkənd, Səmərqənd, Tbilisi, Poltava, Penza, Ulyanovsk və başqa şəhərlərdə keçirilmiş simpozium və konfranslarda Azərbaycan elmini təmsil və təbliğ etmişdir.

Çox məhsuldar alim olan H.Əhmədovun əsərlərinin adı işin məzmunu haqqında oxucuda dərhal aydın təsəvvür yaradır və maraq doğurur: "XIX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda xalq maarifi və məktəb" (1967), "XIX əsrin 40-cü illərində Azərbaycan xalq maarifi və məktəbi" (1968), "Azərbaycanda "rus-tatar" məktəbinin tarixinə dair" (rus dilində, 1969), "Ana dili" dərsləri tərtibində ilk mərhələ (1930-1980)" (1970), "Azərbaycanda kənd ümumtəhsil məktəbləri tarixi" (1970), "Azərbaycanda orta təhsil müəssisələrinin meydana gəlməsi tarixinə dair" (1970), "XIX əsrdə Azərbaycanda qadın təhsili vasitələri tərtibi tarixinə dair" (1970), "XIX əsrdə Azərbaycan dilində dərslik və tədris vasitələri tərtibi tarixindən" (1970), "Azərbaycanda sənət məktəb-

lərinin təşkili tarixinə dair" (1971), "XIX əsrdə Azərbaycanda məktəb təhsilinin inkişaf tarixi" (1972) və s.

Ölkəmizdə məktəb tarixinin tədqiqatçısı kimi tanınan H.Əhmədov sovet rejiminin hökm sürdüyü illərdə çəkinmədən Azərbaycan məktəbinin tarixinə dair sanballı yazıları ilə yanaşı ayrı-ayrı məktəblərin 90, 100, 150 illiyinə dair kitablar və məqalələr də çap etdirmişdir. Bunlar hər yerdə rəğbətlə qarşılanır, böyük həvəslə oxunurdu. O həm də uzunömürlü məktəblərin yubileyləri ilə əlaqədar kitablar da yazıb çap etdirmişdir. "100 yaşlı Yuxarı Salahlı kənd məktəbi" (1978), "100 yaşlı Qarğabazar məktəbi" (1983), "150 yaşlı Şəki məktəbi" (1983), "Salyanda ilk məktəb" (1969), "Qutqaşen məktəbinin 90 yaşı var" (1972), "Dağkasəməni məktəbinin yaşı yüzüdür" (1976), "Lənkəranda ilk dünyəvi təhsil məktəbi" (1982), "Yüz yaşlı Vəndam məktəbi" (1984), "Qubadlıda 100 yaşlı məktəb" (1984) və s. kitabça və məqalələr sırf praktik əhəmiyyət daşıyır. Həmin məktəblərin tarixi inkişaf yolunu araşdıran müəllif oxuculara Azərbaycanda təhsilə marağın mənzərəsini təqdim etmiş və onların rəğbətini qazanmışdır.

Bu cəhətdən H.Əhmədovun "XIX əsr Azərbaycan məktəbi" monoqrafiyası millətimizin yüzillik təhsil tarixinin müfəssəl və möhtəşəm salnaməsidir. Bununla alim rus və Avropa pedaqoji elminə öz əlavələrini etmiş, elm, məktəb və mədəniyyətimiz barədə əldə etdiyi faktlarla Azərbaycanda

maarif və məktəbin qədim köklərə malik olduğunu sübut etmiş və belə qənaətə gəlmişdir ki, XIX əsrdə bu baza üzərində daha böyük abidələr ucalmışdır. Onun tədqiqatları müasirləri tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. Prof. Ə.Seyidov yazırdı ki, "H.Əhmədovun tədqiqatları təkcə Azərbaycan yox, həm də Zaqafqaziya və SSRİ xalqlarının pedaqoji tarixi üçün son dərəcə faydalı tapıntılardır". Akademik N.K.Qonçarov da (Moskva) bunları təsdiq etmiş, onun məktəb tarixinə dair tədqiqatlarından danışarkən: "H.Əhmədov vacib tarixi problemin həllinə girişmiş, ona müvəffəqiyyətlə nail olmuşdur", - kimi qətiyyətli fikir söyləmişdir. Azərbaycan alimlərindən Ə.Ağayev, Z.Qaralov, T.Bünyadov, F.Rüstəmov, Y.Kərimov, Y.Paşabəyov, Ə.Paşayev, X.Məmmədov, M.Həsənov, İ.İsayev, R.Cabbarov da onun tədqiqatlarından ürək dolusu bəhs etmişlər.

Elm aləmindəki əvəzsiz xidmətlərinə görə, H.Əhmədovun əməyi həmişə layiqincə qiymətləndirilmişdir. Bu da təsadüfi deyildir ki, məhir tədqiqatçı H.Əhmədovun rəhbərliyi və məsləhəti ilə 50-dən artıq elmlər namizədi və elmlər doktoru yetişmişdir. O Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində assistent, baş müəllim, dosent, kafedra müdiri vəzifələrində çalışmışdır. Akad. H.Əhmədovun əməyi yüksək qiymətləndirilmişdir. O, 1973-cü ildə "Azərbaycan SSR qabaqcıl maarif xadimi", 1977-ci ildə "SSRİ maarif əlaçısı" döş nişanları ilə,

1985-ci ildə Azərbaycan SSR Ali Sovetinin Fəxri fərmanı ilə təltif edilmişdir. 1981-ci ildə ona "Azərbaycan SSR əməkdar ali məktəb işçisi" fəxri adı verilmişdir. O, 1990-cı ildə SSRİ PEA-nın müxbir üzvü, 1993-cü ildə Azərbaycan Milli Yaradıcılıq Akademiyasının, həm də Beynəlxalq PEA-nın həqiqi üzvü seçilmişdir. Rusiya və Türkiyə kimi ölkələrdə böyük nüfuz qazanmış alim 1998-ci ildə Beynəlxalq Pedaqoji Akademiyanın "Y.A.Komenski adına Böyük Qızıl Medalı" ilə, 2005-ci ildə Türk Dünyası Araşdırmaları Uluslararası Emlər Akademiyasının "Türk dünyasına xidmət" qızıl medalı ilə təltif edilmişdir. 2006-cı ildə "El gücü" Beynəlxalq Humanitar Assosiasiyasının qəranı ilə Heydər Əliyev adına "Əsrin Akademiyası"na həqiqi üzv qəbul olunmuşdur. Həmin ildə Amerika Beynəlxalq Ekspert və Bioqrafiya Araşdırmalar İnstitutu tərəfindən pedaqogika elminin məharəti bilicisi elan edilmişdir. Bundan əlavə o, Rusiya-Azərbaycan elmi əməkdaşlığının möhkəmləndirilməsi birgə pedaqoji tədqiqatların aparılmasına fəal iştirakına görə 80 illik yubileyi ərəfəsində Rusiya Təhsil Akademiyasının Fəxri fərmanı ilə təltif olunmuşdur. Bundan başqa, Rusiya təhsil və elm nazirinin 2007-ci il 28 may tarixli əmri ilə görkəmli alimin dünyanın və Rusiyanın müttəraqçı pedaqoji ideyalarının öyrənilməsi, yayılması, habelə Rusiya-Azərbaycan elmi-pedaqoji və ictimai əlaqələrinin genişləndirilməsi sahəsindəki

müstəsna xidmətlərinə görə, K.D. Uşinski medalına layiq görülmüşdür.

H.Əhmədovun elmi əsərlərinin 15 cildliyi rus dilində çapdan çıxmışdır.

H.Əhmədov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri təqaüddüşüdür. Zəngin və çoxcəhətli xarakterləri ilə o, Azərbaycan pedaqoji fikrinin korifeyləri sırasına daxil olmuşdur.

O da diqqəti cəlb edir ki, Hüseyn müəllim XX əsrin II yarısında və yeni əsrin ilk onilliyində çağırılan Azərbaycan müəllimləri qurultaylarının hamısının dəyişməz nümayəndəsi olmuşdur.

Prof. H.Əhmədovun Orta Asiyaanın türkdilli xalqları üçün elmi-pedaqoji kadr hazırlığı sahəsində xidmətləri də az olmamışdır. Onun Azərbaycan-Özbəkistan elmi-pedaqoji və mədəni əlaqələri tarixinə dair tədqiqatları diqqətəlayiqdir. Özbəkistanda milli mətbuatın yaradıcılarından biri olan alim, pedaqog, ədib Seyid Rza Əlizadənin (1887-1945) həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş yazıları onu öz-bək alimlərlə yaxınlaşdırmışdır. Məhz, onun elmi rəhbərliyi ilə bu mövzuda Səmərqənd Dövlət Universitetinin professoru S.Əliyev Azərbaycanda dissertasiya müdafiə etmişdir. Səmərqənd Universitetində H.Əhmədovu yaxşı tanıyırlar.

Araşdırmalar onu da göstərir ki, H.Əhmədovun ən sanballı məqalələri, xüsusən gəncliyində "Azərbaycan məktəbi" jurnalında çap olunmuşdur. Onun haqqında yazılan ən dəyərli yazılar da əsasən bu jurnalın səhifə-

lərində işıqlandırılmışdır. Jurnalın redaksiya heyətinin ən uzun müddətli və ən uzunömürlü üzvü olan akademik Hüseyn Əhmədov yenə də gənclik həvəsi ilə yazıb-yaradır, jurnalın elmi-pedaqoji və metodik cəhətdən istiqamətləndirilməsində öz əməyini, məsləhət və tövsiyələrini əsirgəmir.

Bu məqaləni isə onun böyük hörmətlə yanaşdığı, doktorluq dissertasiyasının elmi məsləhətçisi, Azərbaycan pedaqoji elminin korifeyi, akademik Mehdi Mehdiizadənin aşağıdakı sözləri ilə bitiririk: "H.Əhmədovun elmi-tədqiqatı çoxşaxəli elmi-yaradıcı axtarışların məhsuludur".

Xalqımız öz böyük pedaqoq oğluna uzun ömür və uğurlar diləyir.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. Антология педагогической мысли Азербайджанской ССР. Москва: Педагогика, 1989.

2. Əhmədov H. XIX əsr Azərbaycan məktəbi. Bakı: Maarif, 2000.

3. Rüstəmov F. Pedaqoji öçerklər: sələflərim və müasirlərim. Bakı: Elm və təhsil, 2010.

4. Kərimov Y. Pedaqogika elminin fəxri // Azərbaycan müəllimi, 2011, 15 iyul

5. Qaralov Z. Elmə həsr olunmuş ömür. // Azərbaycan, 2011, 16 iyul

6. İsayev İ., Quliyev A. Zəhmətin bəhrəsi və peşəkarlıq // Azərbaycan məktəbi, 2011, № 2.

H.Наджафов,
С.Оджиев

Самоотверженный исследователь
трудолюбивый ученый

Резюме

Статья посвящена 85-летию доктора педагогических наук, академика Гусейна Ахмедова. В статье предлагается ко вниманию анализ творческого пути ученого, а также повествуется о его заслугах в педагогической науке Азербайджана.

N.Najafov,
S.Ojijev

Great Researcher, well known
scientist

Summary

The article is dedicated to the 85th anniversary of Huseyn Ahmadov, doctor of pedagogy, academician. Scientist's creative activity and pedagogical service is analysed.

Rəy və təkliflər

"Pedaqoji prosesin qanunauyğunluğu"
adlı məqaləyə dair ötəri qeydlər

Nurəddin Kazimov
pedaqoji elmlər doktoru, professor

"Pedaqoji prosesin qanunauyğunluğu" ("Azərbaycan məktəbi" jurnalı, № 1, 2011) adlı məqaləni görüb oxuyanda həm sevindim, həm də kədərləndim. Ona görə sevindim ki, məqalə məni maraqlandıran mövzu üzrə yazılıbdır. Mənim fikirlərimdən fərqli olan yeni nəşə öyrənərdim. Lakin bir sıra səbəbdən kədərləndim. Söz yox ki, məqalə Azərbaycan dilində yazılıbsaydı, daha geniş oxucu kütləsini əhatə edərdi. Əlbəttə, müəllifin hansı dildə yazıb çap etdirmək hüququna toxunmaq fikrində deyilik. Bu onun öz işidir! Amma ulu öndər Heydər Əliyevin və onun davamçısı İlham Əliyevin Azərbaycan dilini işlədək və inkişaf etdirək deyə çağırışına birinci növbədə biz alimlər cavab verməliyik.

Təəssüfləndirici hal həm də odur ki, müəllif məqalənin sonunda istifadə etdiyi mənbələrlərdə yalnız əcnəbi yazarların adlarını çəkir. Halbuki müəllifin toxunduğu bütün məsələlər barədə yazan əsasən Azərbaycanlılar olmuşdur. Oxucuda təbii növbəti sual yaranır: pedaqoji qanunauyğunluqdan 20 ildir Azərbaycanda dərslük və dərsləşmə vasitələri yazan şəxs-

lərin yaradıcı ideyalarına tam laqeydlik göstərməkdə müəllifin məqsədi nədir? Məsələn, "Pedaqoji qanun və qanunauyğunluqlar haqqında" ("Azərbaycan məktəbi" (9, 1990), "Milli pedaqogika pedaqoji prosesin təamlığını təmin edən amillər haqqında" ("Məktəb pedaqogikası", Bakı, "Çaşıoğlu", səh. 39-46), "Milli pedaqogika... pedaqoji prosesdə qanunauyğunluq və qanun məsələləri haqqında" ("Məktəb pedaqogikası" eyni nəşriyyat, səh. 47-62, 134-146, 251-265) və s. və i.ə. kimi əsaslandırılmış mənbələr isə müəllifin maraq dairəsindən "kənarda" qalır?

İndiyədək elmdə belə bir yenilməz qayda formalaşmışdır ki, əsl elm adamı əlinə qələm alıb əsər və ya məqalə yazmaq fikrinə düşəndə özündən əvvəl həmin mövzuda yazılanları müqayisəli şəkildə nəzərdən keçirirdi, deyiləcək yeni fikri kifayət qədər əsaslandırardı. Bəs necə olubdur ki, məqalə müəllifi bu qaydaya əməl etməmişdir? Düşünürəm ki, müəllif mənimlə əlaqədar özünü sığortalamağa çalışmışdır: fikirləşir ki, bir nəfərlik şərikli yazdığınız "Pedaqogika" adlı yeni kitabın müddəaları haqqında